सिंजा गाउँपालिकाको कार्यालय, नराकोट

जुम्ला, कर्णाली प्रदेश

पोषणको स्थिति तथा वस्तुगत विवरण

(Nutrition Status and Profile)

२०८१

पोषण तथा खाद्य सुरक्षा नेपाल

सिंजा गाउँपालिकाको कार्यालय, नराकोट

जुम्ला, कर्णाली प्रदेश

प्राविधिक सहयोग : पेश नेपाल , जुम्ला

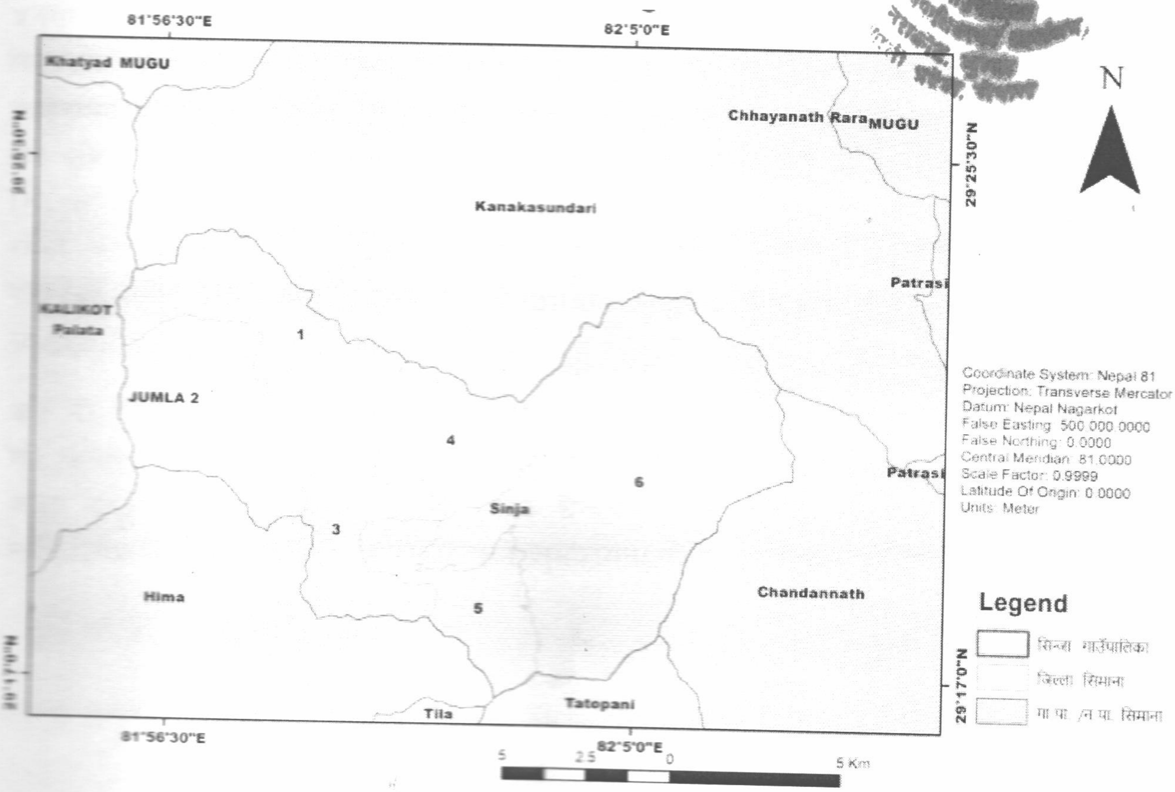

स्थानीय तहको सामाजीक नक्सा

१. भूमिका र मन्तव्य

मानवपूँजीको विकासका साथै समग्र सामाजिक एवं आर्थिक विकासमा कुपोषण अवरोधको रुपमा नरहने सुनिश्चित गर्नको लागि दिर्घ कुपोषणलाई उल्लेखनीय रुपमा न्यूनिकरण गर्ने तर्फ मुलुकलाई अग्रसर गराउने सोचका साथ विद्यमान संघीय संरचना बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरुका नीति, संरचना प्रणाली कार्यप्रक्रिया र व्यवहारमा संस्थागत गर्ने शासकीय पद्धति हो । यस पद्धतिले स्थानीय तहलाई मातृ शिशु तथा बाल्यकालिन पोषणको स्थितिमा सुधार ल्याउन योजना तर्जुमा गर्ने बजेट विनियोजन गर्ने, सभाबाट योजना तथा बजेट स्वीकृत गर्ने, स्वीकृत योजनाको कार्यान्वयन गर्ने, अनुगमन गर्ने सार्वजनिक सुनुवाई प्रचार प्रसार गर्ने कुरामा जोड दिन्छ । समाजिक आर्थिक तथा मानव विकासमा प्रतिकूल प्रभाग पार्ने कुपोषणलाई न्यूनिकरण गर्न बहुक्षेत्रीय पोषण योजनालाई स्थानीय तहहरुबाट प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिनु पर्छ भन्ने सवाललाई कार्यप्रक्रिया र व्यवहारमा लागु गर्ने प्रक्रिया तथा पद्धति नै पोषण मैत्री स्थानीय शासन हो । पोषणको स्थिति तथा वस्तुगत विवरण (Nutrition Status and Profile) योजना तयार गरी लागु गर्ने गराउने काम यस स्थानीय तहको रहेको सन्दर्भमा प्रत्येक वर्ष आईपर्ने सुधार गर्नुपर्ने पोषणको स्थितिलाई सुधार गर्दै व्यवस्थित गर्न पोषणको स्थिति तथा वस्तुगत विवरण (Nutrition Status and Profile) २०८१ कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

अतः यो पोषणको स्थिति तथा वस्तुगत विवरण (Nutrition Status and Profile) योजना निमार्ण गर्ने क्रममा विभिन्न क्षेत्रबाट सहयोग पुर्‍याउनु हुने पेस नेपाल जुम्ला, सम्बन्धित पालिकाका सम्पूर्ण शाखा लगायत सरोकारवालाहरू सवैमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछौ । अन्तमा, यो योजना सबैका लागि उपयोगी र प्रेरणादायी स्रोत बनोस भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दछौ ।

स्वास्थ्य शाखा

सिंजा गाउँपालिका जुम्ला ।

२. गाउँपालिकाको सामान्य परिचय

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

२.१ ऐतिहासिक पृष्ठभूमी

नेपालमा खस भाषाको उद्‌गम स्थान जुम्ला जिँल्लाको सिंजामा २२ औं राज्यको शक्तीशाली राज्यको रूपमा परिचित सिंजा भएको हुँदा यस गाउँपालिका लाई सिंजा गाउँपालिको नाम रहन गएको हो । यस गाउँपालिकामा विभिन्न जातजाति मानिसहरूको बसोवास रहेको, जसमा ब्राह्मण, क्षेत्री, शुद्र र वैश्य मध्ये क्षेत्रीको बसोवास बढी रहेको छ । जुम्ला जिल्लाका ८ वटा स्थानीय तहहरूमध्ये सिंजा गाउँपालिका पनि हो । यस गाउँपालिका साविक को ३ वटा गा.वि.स. लाइ समायोजन गरी बनेको गाउँपालिका लाई ६ वडाहरू रहेको छ । धार्मिक, सास्कृतिक, ऐतिहाँसिक पर्यटकिय हिसावमा आफ्नै महत्व बोकेको छ । जहाँ धार्मिक रूपमा बुँदबुँदी केदारनाथ तिर्थस्थल, मठ मन्दिरको रूपमा देउली माई, मालिका बाँओ, गेप्नी माई ऐतिहाँसिक रूपमा पञ्चदेवल, त्रिदेवल आदि । पर्यटकिय रूपमा पनि उतिकै महत्व रहेको छ । चारैतिर पहाडले घेरेको र विचमा सानो उपत्यकामा रहेको यस सिंजा गाउँपालिकामा हिमा नदि, दृश्य अवलोकन गर्न सकिने पहाडहरू आदि । विभिन्न किसिमका जडिबुटी दुर्लभ जनावर पनि यसै गाउँपालिकामा पाइन्छन ।

२.२ अवस्थित सिमाना :

सिंजा गाउँपालिका एक पहाडी गाउँपालिका हो । यो गाउँपालिका समुन्द्री सतहको न्यूनतम २००० मिटरको उचाई देखि अधिकतम ३५०० मिटर सम्मको उचाईमा रहेको छ । भौगोलीक रुपमा यो अक्षांश 29°19'39.2"N उत्तर देखि देशान्तर 81°58'52.4"E पूर्वमा रहेको छ । यस गाउँपालिकाको कार्यालय २१२० मिटरको उचाईमा रहेको छ । सिंजा गाउँपालिकाको सिमाना पूर्वमा चन्दननाथ नगरपालिका, पश्चिममा पलाता गाउँपालिका कालिकोट, उत्तरमा कनकासुन्दरी गाउँपालिका तथा दक्षिणमा हिमा गाउँपालिका रहेका छन् ।

२.३ क्षेत्रफल

सिंजा गाउँपालिकाको क्षेत्रफल १५३.२९ वर्ग किमि रहेको छ भने सिंजा गाउँपालिकामा कुल २३५४ घरधुरी रहेको छ भने कुल जनसंख्या १२५५६ रहेको छ । यस मध्ये महिलाको जनसंख्या ६१५६ र पुरुषको जनसंख्या ६४०० रहेको छ र परिवारको औसत आकार ४.६ रहेको छ । साक्षरतादर ८२ प्रतिशत रहेको छ । यहाँका अधिकांश मानिसहरु हिन्दु धर्म मान्दछन् । यस सिंजा गाउँपालिकामा बोलिने मुख्य भाषाहरुमा अधिकांशले बोल्ने स्थानीय भाषा र नेपाली भाषा हुन । यस सिंजा गाउँपालिकामा ब्राहमण, क्षेत्री, सार्की, ठकुरी, कामी, दमाई, लोहार मगर आदि जातिहरु बस्दछन् ।(स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८)

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

२.४ पालिकाको भौगोलिक स्वरुप (भूवनावट भिरालोपन मैदान आदी)

नेपालको झण्डै ७० प्रतिशत जनसंख्या कृषि पेशामा आवद्ध छ भने सिंजा गाउँपालिकाको बहुसंख्यक जनसंख्या कृषि पेशामा आश्रित छ। माटो र कृषि पेशा भनेका एक आपसमा अन्तर सम्बन्धीत भएता पनि यहाँ माटोको बारेमा कुनै ठोस तथा सूक्ष्म रुपमा अध्ययन अनुसन्धान भएको छैन। गाउँपालिका क्षेत्रमा लिइएको नमुना परिक्षणका आधारमा माटोको प्रकार र उर्वरतालाई निम्नानुसार व्याख्या गर्न सकिन्छ। यस सिंजा गाउँपालिकाको भौगोलिक स्वरुपको कुरा गर्नेहो भने तल खोला नजिक समतल मैदान रहेको र उक्त क्षेत्रमा खेतियोग्य जमिन (खेत) र माथि पाखोवारी गहु, मकै, कोदो, फापर, आलु फलफुल र तरकारीमा उत्पादन हुन्छ तेसभन्दा माथि भिरालो जमिन जंगल र सरदर ३५०० मिटर भन्दा माथि पशुपन्छी, भेडा बाखा, घोडा पालनको लागि चरन क्षेत्र पाटन रहेको पाइन्छ।

क) पाँगो माटो :

यहाँका नदीबेसीहरुमा पाँगो माटोको प्रचुरता छ। जहाँ पर्याप्त अन्न उत्पादन र तरकारी वालीको सम्भावना छ। नदीहरुले वगाई ल्याएको सडेको पातपतिङगर र अन्य कम्पोष्ट जन्य पदार्थलाई छेउछाउका तटवर्ती भागमा निक्षेप गर्दै जाँदा यी भागहरु अत्याधिक उब्जाउ योग्य रहेका छन्। तथापी, वर्तमान समयमा रासायनिक मलको व्यापक प्रयोगको कारण यहाँको माटोमा अम्लीयपना बृद्धि भई उत्पादन ह्रासको स्थिति देखापरेको छ। लगातार भू-क्षय तथा वन विनासका कारण नदीहरुले चुन ढुंगा, बलौटे र उद्योगजन्य पदार्थहरु निरन्तररुपमा निक्षेप गर्दा पांगो माटोको गुणस्तरमा विस्तारै ह्रास आइरहेको छ।

ख) बलौटे माटो :

यो माटो बालुवा, कंकड, ट्यापी र ढुंगा मिश्रित माटो हो। यो उब्जाउको दृष्टिकोणले निम्न कोटीको मानिन्छ। विशेषगरी यस गाउँपालिकाको दक्षिण पहाडी भागहरुमा यो माटोको बाहुल्यता छ। यस क्षेत्रमा अपेक्षाकृत कम मात्रामा मात्र दलहन र मकै बालीको उत्पादन हुन्छ। यहाँ सिंचाईको समेत अभाव रहेको छ।

ग) हिमाली माटो :

यो माटोको निर्माण नवीन भएको मानिन्छ। जसको बनावट पातलो, दलदले र छिद्रयुक्त हुन्छ। हिमाली खोंच, उत्तरी पृष्ठढाल र उत्तरी भेगको नदीबेसीहरुमा समेत यो माटो पाइन्छ। यहाँको माटोको बनावटमा ढुङ्गा, माटो, कंकट, चुना, फलाम, जीवाष्मको तत्व नभएको माटोको प्रचुरता हुन्छ। उब्जाउको दृष्टिकोणले यहाँको माटोमा नदी बेसीतिर धान, गहुँ, मास, मकै, मध्ये पहाडी भागतिर मकै, दलहन र उच्च भागतिर आलु, जौ आदि उत्पादन हुने गर्दछ।

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

घ) जलवायु :

समुद्र सतहबाट २००० मि. को उचाई देखि ३५०० मि. उचाई भएको सिंजा गाउँपालिकाको हावापानीका विभिन्न रुपहरु पाइन्छन्। पहाडी तथा उच्च भागहरुमा तापक्रम हिउंदमा सरदर रिणात्मक ५ से. रहन्छ, जबकी खोंच तथा टारहरुमा हिउँदमा रिणात्मक १२ से. सरदर तापक्रम रहन्छ। त्यस्तै ग्रिष्मको अवस्थालाई हेर्दा पहाडी भागमा २५० से. तथा उच्च भागहरुमा २०० से. र खोंच तथा टारहरुमा ३०० से. सरदर तापक्रम रहन्छ। त्यस्तै यो गाउँपालिका महाभारत पर्वतको सूर्यमूखी ढालमा पर्ने हुँदा वार्षिक सरदर वर्षा १८९१ मि.लि.सम्म रहन्छ। गाउँपालिकाका केहि उच्च भू-भागमा हिमपात समेत हुने गर्दछ

३. पालिका देखि विभिन्न वडा सम्मको दुरी

क्र.स.	देखि	सम्म	कि.मि.
१	सिंजा गाउँपालिका	वडा नं.१	९ कि.मि.
२	सिंजा गाउँपालिका	वडा नं.२	५ कि.मि.
३	सिंजा गाउँपालिका	वडा नं.३	१.५ कि.मि.
४	सिंजा गाउँपालिका	वडा नं.४	५ कि.मि.
५	सिंजा गाउँपालिका	वडा नं.५	९ कि.मि.
६	सिंजा गाउँपालिका	वडा नं.६	११ कि.मि.

४. भू-उपयोग

भू-उपयोगको स्थिति

क्र.सं.	विवरण	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	प्रतिशत
१	कुल क्षेत्रफल	१५३.२९ वर्ग कि.मि.	
२	कुल वन क्षेत्र	५३.३६ वर्ग कि.मि.	
३	झाडी बुट्यान क्षेत्र	६.१९ वर्ग कि.मि.	२.७५
४	चरण क्षेत्र	५९.०५ वर्ग कि.मि.	२६.२०
५	कृषि क्षेत्र	३४.११ वर्ग कि.मि.	
६	बस्ति, भिर, पाखा आदी		

सिंजा गाउपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

५. पालिकाको जनसंख्या विवरण

महिला :- ४८.९ %

पुरुष :- ५१.१ %

दलित :- २७.२७ %

जनजाती :- ०.९८ %

ब्राहमण क्षेत्री :- ७१.५७ %

अन्य :-०.१८ %

६. क्षेत्रगत विवरण

६.१ स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको विवरण

क्र.स	स्वास्थ्य संस्थाको प्रकार	पद	सरकारी		कार्यरत	
			स्वीकृत दरवन्दी संख्या	पदपुर्ती	स्थायी	संघीय करारवा स्थानिय
१	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	प्राविधिक कर्मचारी	–	–	–	–
		प्रशासनीक कर्मचारी	–	–	–	–
२	स्वास्थ्य चौकी	प्रशासनीक कर्मचारी	१५	१८	१८	संघीय सरकार बाट
		प्रशासनीक कर्मचारी	१५	१५	–	स्थानीय सरकारवाट
३	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका		७४ जना			
४	गाउघर क्लीनीक					
५	खोपक्लीनीक					

स्रोत :

६.२ पालिका भित्र मध्य तथा कडा कुपोषणाको स्थिति

क्र. स	वडाको नाम	मध्यम खालको कुपोषण भएका वालवालिकाको संख्या		कडा खालको कुपोषण भएका वालवालिकाको संख्या	
		० देखी ११	१२ देखी २३ महिना	० देखी ११	१२ देखी २३ महिना
१	वडा नं.१	२८	६३	३	६
२	वडा नं.२	-	-	-	-

गाउँ सिंजा गाउपालिका
कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

३	वडा नं.३	३	५	२	१
४	वडा नं.४	४	६	-	-
५	वडा नं.५	९	६	-	-
६	वडा नं.६	-	-	-	-
		४४	८०	५	७

६.३ पालिकामा विधमान स्वास्थय सेवाहरु

क्र.सं.	पालिकमा सेवा प्रवाह भईरहेका स्वास्थ्य संस्थाहरु	सेवा प्रवाह हुने वडाहरु	नियमित रुपमा सेवा प्रवाहको अवस्था	सुरक्षित प्रसूति गराउने तालीम प्राप्त प्रसूतिकर्मी	खोप केन्द्रको अवस्था	गाउघर क्लिनिकको अवस्था	बहिरंग उपचार केन्द्र (OTC) भए /नभएको	स्वयमसेविका हरुको संख्या
१	थाँपा स्वास्थ्य चौकी	१	✓	१	✓	✓	✓	१२
२	आ.स्वास्थ्य केन्द्र विष्टवाडा	२	✓	१	✓	✓	✓	११
३	नाराकोट स्वास्थ्य केन्द्र	३	✓	१	✓	✓	✓	१६
४	आ. स्वास्थ्य केन्द्र देविडाडा	४	✓	१	✓	✓	✓	११
५	सनिगाँउ स्वास्थ्य चौकी	५	✓	१	✓	✓	✓	१०
६	आ. स्वास्थ्य केन्द्र काडाँगाउ	६	✓		✓	✓	✓	१४
७			✓		✓	✓	✓	

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

७. शिक्षा क्षेत्र (शिक्षासेवा केन्द्रको विवरण)

क्र.सं.	स्रोत केन्द्रको नाम	सामुदायिक				संस्थागत	जम्मा
		प्रा.वि	नि.मा.वि	मा.वि	उ.मा.वि		
१	सिंजा गाउँपालिका	१०	६	६	३	१	२३

साक्षरता प्रतिशत :६१% पुरुष ६८.६ % महिला ५३.६%

७.१ बाल विकास केन्द्रको विवरण

क्र.स	विद्यालयको नाम	सहजकर्ताको नाम	वडा न	फोन
१	जन ज्योती आ.वि	शान्ता रोकाय	सिंजा ६	9848486076
२	कालिका आ.वि गोरा	गगा कुमारी सिंह	सिंजा ५	9864734095
३	कालिका आ.वि विष्टवाडा	सावित्रा क्षेत्री खत्री	सिंजा २	9868921424
४	गोष्ठी आ.वि रणुखाना	पार्वती आचार्य	सिंजा २	9866831524
५	जनता आ.वि सनिगाँउ	फिर्जमा रोकाय	सिंजा ५	9866782981
६	चन्द्रसुर्य आ.वि भुली	विउरुपा बुढा	सिंजा ४	9866711805
७	मा.वि जोडु	लक्ष्मि बुढा	सिंजा ६	9769827597
८	महादेव मा.वि गोठि पिडगी	कल्पना मल्ल शाही	सिंजा ३	9848312245
९	शान्ति आ.वि तल्लो गोठी	सम्झना बुढा	सिंजा ४	9869823153
१०	मन सामुदायीक आ.वि गोरा	राजकन्या रोकाय	सिंजा ५	9869569593
११	मा.वि चुलेल गाउ	सरस्वती शर्मा	सिंजा २	

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

१२	देउती आ.वि भादगाँउ	टिका रावत	सिंजा ६	
१३	भैरव मा.वि नाराकोट	दमन्ति महरी	सिंजा ३	9862523302
१४	शारदा आ.वि गाडापानी	विष्णु कुमारी वुढा	सिंजा ४	9847778175
१५	कैलाश मा.वि फुग्रा	सरिता रोकाय	सिंजा ५	9865122412
१६	फुटाशिला आ.वि			
१७	मालिका मा.वि घापा			
१८	कुलदेलमाडु आ.वि			

७.२ दिवा खाजा लागु भएका स्कुलको विवरण

सि.न.	वडाको नाम	विद्यालयको नाम	कैफियत
१	धाँपा वडा नं. १	रत्नलाल उ.मा.वि.डिग्रा	
२	बिष्टवाडा वडा नं. २	रोप्नी आ.वि.	
३	नराकोट वडा नं. ३	भैरव मावि नराकोट	
४	देविडाँडा वडा नं. ४	सारदा आ.वि. गाडापानी	
५	शनिगाउँ वडा नं. ५	कैलाश मा.वि.फुग्र	
६	दाँत वडा नं. ६	श्री मा.वि. जोडु	

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

स्रोतकेन्द्र:-

सि.नं.	विद्यालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	साविक गा.वि.स.	साविक वडा नं.	हालको वडा
१	भैरव मा.वि. नराकोट	१२	नराकोट	१ देखि ६ सम्म	सिंजा गाउँपालिका ३

८. कृषि क्षेत्र

क्र.सं	वालि /फलफूलहरु	वडाहरु
१	आलु	२ र ३ वडा
२	कन्या च्याउ	१ देखि ६ वडा सम्म
३	धान	१, २ र ३ वडा
४	स्याँउ	४, ५ र ६ वडा
५	मकै	४, ५ र ६
६	सिमी	१ देखि ६ वडा सम्म

८.१ कृषि सेवा केन्द्रको विवरण

पोषणयुक्त रैथाने खाद्यान्न बालिहरुको विवरण

- फापर
- चिनो
- कागुनो
- कोदो

९. महिला तथा बालबालिका क्षेत्र :

९.१ महिला सहकारी तथा समुहको विवरण :

सि.न.	सहकारी संस्थाको नाम	वडा न.	जम्मा सेयर सदस्य संख्या	बचत	लगानी
१	दिलौरी भेडा तथा बाखा पालन सहकारी संस्था लि.	६	३०		
२	कैलाश कृषि सहकारी संस्था लि	५	३०		
३	मालिका अर्गानिक कृषि सहकारी संस्था	१	३१		
४	मौष्टमाडु कृषि सहकारी सिंस्था लि.	३	५०		
५	सिंजा कृषि पशुपालन बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	३	६५		
६	कोसेली बहुउद्देश्यीय कृषि सहकारी संस्था लि.	३	१२१		
७	पदम खोर कृषि सहकारी संस्था लि.	२	३४		

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

८	लेखवेसी कृषि पशुपालन बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	४	४१		
९	लामा विष्णु कृषि बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	४	३५		
१०	लालिगुराँस महिला पशुपन्छी पालन बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	२	१३३		
११	हिमालय प्रमाकल्चर कृषि सहकारी संस्था लि.	१	३०		
१२	हरीयाली महिला पशुपालन बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	३	३०		
१३	कर्णाली कृषि बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	५	३५		
१४	श्री छकल्यापानी कृषि पशुपालन सहकारी संस्था लि.	१	३०		
१५	सक्षम दलित कृषि तथा पशुपालन सहकारी संस्था लि.	२	४४		
१६	लेकाली बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	६	३८		
१७	एकिकृत महिला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	३			
१८	सिंजाली दलित एकाता कृषि बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	३	५१		
१९	रामचुला समाज सुधार कृषि सहकारी संस्था लि	६	४६		
२०	हाम्रो स्वर्ग बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	६	१५१		
२१	लालिगुराँस कृषि सहकारी संस्था लि.	६	१००		
२२	लालिगुराँस नागरिक सचेतना कृषि सहकारी संस्था लि.	६			
२३	रोप्नी कृषि तथा पशुपालन बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	२			
२४	महिला कृषि बन तथा पशुपन्छी पालन सहकारी संस्था लि.	६	३१		
२५	श्री सिंजा महिला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	३			

९.२ महिला तथा कृषि समूहको विवरण :

सि.न.	समुहको नाम	जम्मा सदस्य संख्या
१	लालिगुरास कृषी समुह	१९
२	दियालो कृषी समुह	२५
३	श्री महिला आमा समुह	२५
४	देउती कृषी समुह	२५
५	हिमा कृषी समुह	२५
६	दयाठाउली कृषी समुह	२५
७	दलित आयआर्जन कृषी उत्पादन समुह	२५
८	सुगुरखोर कृषक समुह	२५
९	थापा सिंह फलफुल तथा तरकारी समुह	२५
१०	श्री श्रमजिवि कृषी वहुउद्धेश्य कृषक समुह	१५
११	कुलदेव महिला कृषक समुह	२१
१२	श्री मिलिजुलि कृषी उत्पादन समुह	२५
१३	लम्पेमाडु कृषक समुह	२५
१४	कुलदेव कृषी उत्पादन समुह	२५
१५	भैरव महिला फलफुल समुह	२५
१६	लारपुडा मस्तो कृषी उत्पादन समुह	२५
१७	श्री खेस्मा मालिका कृषी उत्पादन समुह	१५
१८	थापामस्तु लामा कृषक समुह	१५
१९	रुपाकोट कृषी समुह	१५
२०	श्री मास्थान कृषी समुह	२८
२१	श्री कालिका फलफुल तथा तरकारी समुह	२५

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

२२	श्री जागरण कृषी उत्पादन समुह	२५
२३	श्री दलित आयआर्जन कृषी उत्पादन समुह	२५
२४	श्री फुटाशिला फलफुल उत्पादन समुह	३०
२५	महादेव जनसेवा कृषी उत्पादन समुह	२७
२६	भैरव कृषी समुह	१५
२७	श्री पलमास्टु कृषी उत्पादन समुह	२५
२८	श्री जागृती फलफुल तथा तरकारी समुह	२५
२९	जनजागरण कृषी वहुउद्धेश्य कृषक समुह	२३
३०	श्री लाखुरा कृषी उत्पादन समुह	१५
३१	श्री भगवति महिला कृषक समुह	१५
३२	कृषी उत्पादन समुह	२५
३३	श्री पशुपन्क्षि फलफुल तथा तरकारी उत्पादन समुह	१५
३४	देउती वज्यै कृषी उत्पादन समुह	२५
३५	श्री कुलदेव माडु कृषी उत्पादन समुह	१५
३६	श्री फुटाशिला कृषी उत्पादन समुह	१९
३७	श्री सकारात्मक फलफुल कृषक समुह	१५
३८	श्री फुटाशिला कृषी तथा पशुपन्क्षि कृषक समुह	१९

स्रोतः महिला बालबालिका शाखा

९.३ वडा स्तरिय बाल क्लबको विवरण :

सि.न.	वडा न.	बाल क्लबको नाम	जम्मा सदस्य संख्या	बालक	बालिका	दलित बालक	दलित बालिका	जम्मा
१	५	सुनौलो वाल क्लव	११	५	६	१		११
२	१	उज्याले बाल क्लव	११	६	५	१	१	११
३	२	जागृती बाल क्लव	११	६	५	४	२	११
४	३	चेतनशिल बाल क्लव	११	४	७	१	१	११
५	४	भवनी केन्द्र बाल क्लव	११	५	६		१	११

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

१०. खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्र

खानेपानीको स्रोतअनुसार घरधुरी विवरण

वडाको नाम	जम्मा घरधुरी	खानेपानीको मुख्य स्रोत							
		धाराको पानी	टयुववेल	ढाकिएको कुवा	खुल्लाइनार कुवा	स्पाउट वाटर खुल्लापानी	नदी	अन्य	उल्लेख नभएको
वडा नं.१	४६६	४१९	–	–	–	–	–	४७	सार्बजनिक धारा
वडा नं.२	४१५	२००	–	–	–	–	–	२१५	सार्बजनिक धारा
वडा नं.३	३९५	२४०	–	–	–	–	–	१५५	सार्बजनिक धारा
वडा नं.४	३९६	१००	–	–	–	–	–	२९६	सार्बजनिक धारा
वडा नं.५	४८६	२१०	–	–	–	–	–	२७६	सार्बजनिक धारा
वडा नं.६	४६५	१८६	–	–	–	–	–	२७९	सार्बजनिक धारा

११. खुला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणाको विवरण

क्र.स	सिंजा गाउँपालिका	घरधुरी जनसंख्या		घोषणा भएको मिति	व्यवस्थित चर्पी भएका घरहरु
		घरधुरी	जनसंख्या		
१	पालिकाका सबै वडाहरु	२६२३	१२९९३		९३६४

१२. पशु क्षेत्र

पशुपालन समुह :

- फोइचौर भेडा प्यकेट समिति सिंजा गापा ५ जुम्ला
- फोइचौर बाखा प्यकेट समिति सिंजा गापा ५ जुम्ला
- माहाँदेव भेडा प्यकेट समिति

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

पशुजन्य श्रोतको उपयोगको अवस्था :

१२.१ स्थानीय क्षेत्र

पशुजन्य श्रोतको उपयोगको अवस्था राम्रो देखिएको छ । यस क्षेत्रमा उत्पादन भएका पशुपन्छीबाट उत्पादित वस्तुहरु जस्तै अण्डा, मासु, दुध, राडीपाखी जस्ता वस्तुहरु स्थानीय गाउँघरमानै उत्पादन हुने र स्थानीय वजार र अन्य छिमेकी जिल्लामा पनि निर्यात हुने गरेको छ । साथै अण्डा र बोइलर बाहिर बाट आयात गरी खपतहुने गरेको पाईन्छ ।

१३. पूर्ण पोषणयुक्त अभियान

सि.न.	वडाको नाम	वडा नं.	कैफियत
१	धाँपा जुम्ला	१	
२	विष्टबाडा जुम्ला	२	
३	नराकोट जुम्ला	३	
४	देविडाँडा जुम्ला	४	
५	शनिगाउँ जुम्ला	५	
६	दाँत जुम्ला	६	

१४. बहुक्षेत्रीय पोषण योजना र कार्यान्वयनको अवस्था

१४.१ पृष्ठभूमी

आमा र बच्चाको दिर्घ कुपोषणको स्थितिमा सुधार ल्याउनको लागि राष्ट्रिय योजना आयोगको नेतृत्वमा नेपालमा महिला बालबालिका र किशोरीहरुमा रहेको कुपोषणको विकराल समस्यालाई न्यून गर्न खास गरी सुनौला हजार दिनका लक्षित वर्गहरूको पोषण स्थिति सुधार गर्ने उद्देश्यले बहुक्षेत्रीय पोषण योजना (सन २०१३ देखि) कार्यान्वयनमा रहेको छ । बहुक्षेत्रीय पोषण योजना देशका सबै जिल्ला र स्थानीय तहहरुमा पूर्ण र आंशिक प्याकेजको रुपमा कायान्वयन भइरहेको छ । देश व्यापिरुपमा कार्यान्वयनमा रहेको बहुक्षेत्रीय पोषण योजना तेस्रो चालु आ.व. मा स्वीकृत भई कार्यान्वयको अवस्थामा रहेको छ ।

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

१४.२ लक्ष्य

उल्लेखनीय रुपमा दीर्घ कुपोषण घटाउनेतर्फ समग्र मुलुकलाई उन्मुख गराउने र मानव पूँजी र समग्र सामाजिक-आर्थिक विकासमा कुपोषण बाधकको रुपमा रहिरहने छैन भन्ने सुनिश्चित गर्नु' यो बहुक्षेत्रीय पोषण योजनाको आगामी १० वर्षको दीर्घ सोच रहेकोछ ।

आगामी पाँच वर्षको लक्ष्य मातृशिशु पोषणमा सुधार ल्याउने हो जसको परिणामस्वरुप आमा, शिशु र बालबालिकामा पोषण न्यूनताको स्थितिमा कमी आउनेछ, आमाहरुको BMI मा सुधार आउनेछ र बालबालिकाको पुड्कोपनमा एकतिहाईले कमी आउनेछ ।

पोषण लक्षित र पोषणप्रति संवेदनशील दुवै प्रकारका आधारभूत कार्यक्रममा विस्तार गरी यो लक्ष्य हासिल गरिनेछ । पोषण लक्षित कार्यक्रमहरु मूलतः स्वास्थ्य क्षेत्रबाट प्रवाहित गरिनेछ भने अन्य कार्यक्रमहरु शिक्षा, कृषि, खानेपानी तथा सरसफाइ लगायतका क्षेत्रबाट स्थानीय निकायसँगको सहकार्यमा सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रमसँग समन्वय गरी सञ्चालन गरिनेछ । यी सबै कार्यक्रमले शारीरिक वृद्धिको गम्भीर जोखिम हुने अथवा पुड्कोपन आरम्भ हुने अवस्थालाई (गर्भधारण देखि २ वर्षको उमेरसम्म) प्रभावित पार्ने कोसिस गर्नेछन् ।

१४.३ उद्देश्य

यसको मुख्य उद्देश्य 'समाजका सबै स्तरमा मातृशिशु पोषणको स्थितिमा सुधार ल्याउन, राष्ट्रिय योजना आयोग तथा सम्बद्ध प्रमुख क्षेत्रगत मन्त्रालयको क्षमता सुदृढ गरी बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमको तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन गर्न समर्थ बनाउनु हो' ।

१५. आ.व. मा सञ्चालित बहुक्षेत्रिय पोषण योजना क्रियाकलापहरु :

एकीकृत वार्षिक कार्ययोजनाको ढाँचा

कार्यक्रमको नाम: बहुक्षेत्रीय पोषय योजना — ब.उ.शि.नं. ३६५००१६

आ.व. २०८०/०८१ — कुल बजेट २०,१२।-

नेपाल सरकार रु ५००।- यूरोपियन यूनियन रु. ११००।-सिंजा गाउँपालिका वित्तिय समानीकरण रु ४१२।-

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

रकम रु हजारमा

क.सं.	विषयगत क्षेत्र	कृयाकलापहरु	इकाई	जम्मा रकम	स्रोत नेपाल सरकार प्रदेश स्थानीय तह र अन्य विकास साझेदारी रकम खुलाउने	कै य
१.	शासकीय प्रवन्ध	गाउँपालिका स्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिको चौमासिक बैठक	३ पटक	९०.०	युरोपियन युनियन	
२		प्रयेक वडामा वडा स्तरीय पोषण सम्वन्धि बाल पोषण अनुदानको प्रभावकारी उपयोगका सम्बन्धमा आमा तथा शिशु स्याहारकर्तालाई १ दिने अभिमुखिकरण तथा पोषण सामाग्री वितरण	१/१ पटक	३८५.०	युरोपियन युनियन	
३.		पोषण सुधारका लागी विपन्न समुदायका महिला समूह वा सहकारीलाई आयआर्जन सुधार कार्यक्रम	२५ जना	६२५.०	युरोपियन युनियन	
		युरोपियन यूनियनको जम्मा बजेट		**११००.०**		
४.	स्वास्थ्य शाखा	स्वास्थ्य विशेष कार्यक्रम	लमसम	१५.००	नेपाल सरकार	
५.		पोषण स्वयंमसेवको निर्वाह भत्ता	बार्षिक	३०८.५	नेपाल सरकार	
६.		पोषण सुधारका लागि विपन्न समुदायका महिला समूह वा सहकारीलाई आयआर्जन सुधार कार्यक्रममा सहभागी सदस्यहरुलाई अभिमूखीकरण तालिम तथा पशु सम्वन्धी सामग्री वितरण		४१.५	नेपाल सरकार	
		नेपाल सरकारको जम्मा बजेट		**५००.०**	**नेपाल सरकार**	
७.		पोसिलो आहार ढुवानी		१९५.०	वित्तिय समानीकरण	
८		सिंजा गाउँपालिकामा स्तनपान कक्ष स्थापना		२१७.०	वित्तिय समानीकरण	
		सिंजा गाउँपालिका वित्तिय समानीकरणको जम्मा		**४१२.०**	**वित्तिय समानीकरण**	
		कुल जम्मा		**२०१२.०**		

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

१६. पालिकास्तरिय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिका पदाधिकारीहरु :

सि.न.	पदाधिकारीहरुको नाम	ठेगाना	पद	कैफियत
१	पूर्ण प्रसाद धिताल	सिंजा गा.पा. ३	गा.पा. अध्यक्ष	
२	सितली रोकाया	सिंजा गा.पा. ५	गा.पा. उपाध्यक्ष	
३	हरिनन्द आचार्य	सिंजा गा.पा. १	१ नं.वडा अध्यक्ष	
४	तिर्थ वड	सिंजा गा.पा. २	२ नं.वडा अध्यक्ष	
५	सुरथ बहादुर रावत	सिंजा गा.पा. ३	३ नं.वडा अध्यक्ष	
६	रन्जित बुढा	सिंजा गा.पा. ४	४ नं.वडा अध्यक्ष	
७	कृष्ण बहादुर रोकाया	सिंजा गा.पा. ५	५ नं.वडा अध्यक्ष	
८	लाल बहादुर बुढा	सिंजा गा.पा. ६	६ नं.वडा अध्यक्ष	
९	टेक बहादुर शाही	सिंजा गा.पा.	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	
१०	पदम बहादुर भण्डारी	सिंजा गा.पा.	योजना प्रमुख	
११	मित्रलाल धिताल	सिंजा गा.पा.	पशु सेवा शाखा प्रमुख	
१२	ललित जंग रोकाया	सिंजा गा.पा.	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	
१३	मनिशा बुढा	सिंजा गा.पा.	कृषि विकास शाखा प्रमुख	
१४	बसना बुढा	सिंजा गा.पा.	महिला विकास शाखा प्रमुख	
१५	शंकर धिताल	सिंजा गा.पा. ३	शिक्षा शाखा प्रमुख	

१७. पोषण मैत्री स्थानीय तहको क्षेत्रगत सूचकहरुको वर्तमान स्थिति र शासकिय प्रबन्ध क्षेत्रका सूचकहरु

क्र.सं	सूचकहरू	इकाइ	विद्यामान अवस्था		पोषण उन्मुख का लागि न्यून तम लक्ष्यहरू	पोषण को अव स्था	पुष्ट्याइका आधारहरू
			वर्ष	स्थिति			
	शासकिय प्रबन्ध क्षेत्रका सूचकहरू						
	स्थानीय तहको वार्षिक योजना तर्जुमा पूर्व र कार्यक्रम को समिक्षाको समयपूर्व कम्तीमा १ /१ पटक पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिको बैठक बसेको (स्थानीय तह)	वटा	2081	4	१००%	१०० %	बैठकको निर्णय पुस्तिका
	पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समिति क्रियाशीलता (वडा तह)	वटा, चौमासिक	2081	4	>२	>४	बैठकको निर्णय पुस्तिका
	स्थानीय तहको दीर्घकालीन, आवधिक तथा वार्षिक कार्यक्रममा बहुक्षेत्रीय पोषण योजना अनुसारका कार्यक्रम समावेश भए नभएको	भएको नभएको	2081	भएको	भएको	भएको	बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम
	स्थानीय तहको सभाबाट पोषण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम पारित भएको	भए। नभएको	2081	भएको	भएको	भएको	बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम
	स्थानीय तह /वडाको बजेटबाट (समानिकरण र आन्तरिक श्रोत) पोषण कार्यक्रमका लागि बजेट छुट्टाइएको	छ /छैन	2081	छ	छ	छ	बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम
	स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारीहरुको लागि पोषण सम्बन्धी क्षमता अभिबृद्धि भए नभएको	भएको नभएको	2081	भएको	भएको	भएको	क्षमता विकास प्रतिवेदन
	स्थानीय तहको पोषण पाश्र्वचित्र तयार र अद्यावधिक	भएको नभएको	2081	भएको	भएको	भएको	अध्यावधिक प्राश्वचित्र
	स्थानीय तहमा पोषण कर्नर स्थापना	भएको नभएको	2081	नभएको	भएको	भएको	पोषण कर्नर स्थापना भएको
	स्थानीय तहको कार्यालयमा छुट्टै स्तनपान कक्षको व्यवस्था	भएको नभएको	2081	नभएको	भएको	भएको	पो.खा.सु.नि.स. अनुगमन प्रतिवेदन
	परम्परागत खाद्यवस्तुमा आधारित पोषणयुक्त आहार को तयारी र सूचना स्थानीय रेडियो तथा होर्डिङबोर्ड आदि मार्फत सम्प्रेषण भएको	वार्षिक पटक	2081	6	>३	>५	प्रशारित सन्देश र प्रशारणको प्रतिवेदन
	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजनामा विपद्को समयमा गरिने पोषण केन्द्रीत सवाल समावेस भएको हुनेछ ।	भए / नभएको	2081	भएको	भएको	भएको	विपद् व्यवस्थापन योजना

१२	महामारी तथा विपदको समयको लागि गाउँपालिका तथा नगरपालिका वा रेडक्रस जस्ता सामाजिक संघ संस्थामा खाद्यान्न, भाँडाकुँडा तथा लत्ताकपडा, उपचारको लागि औषधी र उपकरणको मौज्दात राख्ने व्यवस्था	भएको नभएको	2081	भएको	भएको	भएको	मौज्दात प्रतिवेदन
१३	घरभित्रको धुँवामुक्त भएको घरपरिवार	प्रतिशत	2081	95%	९०%	1	स्थानीय तह को प्रतिवेदन
१४	स्वास्थ्य, कृषि, पशुसेवासँग सम्बन्धित प्राविधिकहरुको सेवा उपलब्धता	प्रतिशत	2081	95%	९०%	1	स्थानीय तह को प्रतिवेदन
१५	बाल पोषण भत्ता वितरणको समयमा अभिभावकलाई बाल पोषण भत्ताको उपयोग सम्बन्धी अभिमुखीकरण भएको	प्रतिशत	2081	१००%	१००%	1	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन
	शिक्षा क्षेत्रका सूचकहरु						
	विद्यालयभित्र रहेका १० देखि १९ वर्षका किशोरीहरुले आइरन चक्की सेवन गरेको	प्रतिशत	2081	१००%	>९०%	>१०० %	शिक्षा शाखा को प्रतिवेदन
	कक्षा १ देखि १० सम्मका विद्यार्थीहरुको अर्धवार्षिक रुपमा जुकाको औषधी खाने गरेका	प्रतिशत	2081	१००%	>९०%	>८०%	शिक्षा शाखा को प्रतिवेदन
	माध्यमिक तहका विद्यालयले बालविवाह, छाउपडी जस्ता सामाजिक कुप्रथा विरुद्धको अभियान, सडक नाटक, वादविवाद, हाजिरी जवाफ मध्ये कुनै पोषण संवेदनशील अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन गरेका विद्यालयहरु	प्रतिशत	2081	१००%	१००%	१०० %	शिक्षा शाखा को प्रतिवेदन
	सबै बालबालिकाको लागि न्यूनतम पूर्वाधारयुक्त प्रारम्भिक बालविकास संचालन भएको	प्रतिशत	2081	१००%	१००%	१०० %	शिक्षा शाखा को प्रतिवेदन
	प्रारम्भिक बालविकासमा तालिम प्रास सहजकर्ताहरु	प्रतिशत	2081	१००%	९०%	१०० %	शिक्षा शाखा को प्रतिवेदन
	आधारभूत विद्यालयको शिक्षा पुरा गर्ने बालबालिकाहरुको प्रतिशत	प्रतिशत	2081	१००%	१००%	१०० %	शिक्षा शाखा को प्रतिवेदन
	विद्यालयको स्थानीय पाठ्यक्रममा पोषणका विषयबस्तु समावेश गरेका विद्यालय	संख्या	2081	१००%	७०%	>८०%	शिक्षा शाखा को प्रतिवेदन
	८ देखि १६ वर्ष उमेर समूहका विद्यालय वाहिर रहेका बालबालिका	प्रतिशत	2081	१००%	९०%	१०० %	शिक्षा शाखा को प्रतिवेदन
	दिवा खाजा व्यवस्था भएका बाल विकास केन्द्र	प्रतिशत	2081	१००%	९०%	१०० %	शिक्षा शाखा को प्रतिवेदन
	विद्यालय व्यवस्थापन समिति, अभिभावक शिक्षक संघको बैठकमा पोषण सम्बन्धी विषयवस्तु छलफल भई निर्णय भएको	प्रतिशत	2081	५०%	८०%	९०%	शिक्षा शाखा को प्रतिवेदन
	विद्यालयहरुले वार्षिक रुपमा कम्तीमा एउटा अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरेको (पोषणयुक्त खाना	प्रतिशत	2081	५०%	९०%	१०० %	शिक्षा शाखा को प्रतिवेदन

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

को बारेमा विद्यालयले अभिभावक शिक्षा संचालन गरेको।						
विद्यालयहरुमा पोषण सम्बन्धी सन्देशमुलक सूचना संप्रेशण गरेको	प्रतिशत	2081	३०%	९०%	१०० %	शिक्षा शाखा को प्रतिवेदन
खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्र						
आधारभुत तहको खानेपानीको सुविधा भएको घरधुरी	प्रतिशत	2081	९५%	९५%	१०० %	स्था.तहको व र्षिक प्रति वेदन
व्यवस्थित तथा सफा शौचालय भएको घरधुरी	प्रतिशत	2081	96%	९५%	१०० %	स्था.तहको अ ध्याविधक प्रो फाइल
घरपरिवारमा मुख्य ५ जोखिमपूर्ण समय (चर्पी गएपछि, बालबालिका दिशा धोएपछि, खाना खानु अघि, बाल बालिकाकालाई दुध खुवाउनु अघि, फोहोर चलाएपछि) साबुनपानीले हातधुने परिपाटीको विकास भएको	प्रतिशत	2081	९५%	९५%	१०० %	नमूना घ रधुरी सर्वेक्ष ण
खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण भएको (प्रत्येक ६ /६ म हिनामा र प्रकोपको घटना घटेको भए सो पछि तत्काल)	प्रतिशत	2081	60%	८०%	१०० %	स्था. तहको व र्षिक प्रति वेदन
घरायसी खानेपानी पिउन योग्य भए नभएको परीक्षण गरेको	प्रतिशत	2081		९५%	१०० %	परिक्षण प्रतिवे दन
विद्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थामा सररफाइ गर्ने स्थान (वास कर्नर) स्थापना गरिएको	प्रतिशत	2081	९०%	९५%	१०० %	स्था. तहको व र्षिक प्रति वेदन
घरबाट निस्कने फोहोर पानीको उचित व्यवस्थापन गर्ने घरपरिवार संख्या	प्रतिशत	2081		९५%	१०० %	स्था.तहको वा र्षिक प्रति वेदन
खुल्ला दिसामुक्त स्थानीय तह /वडा भएको	प्रतिशत	2081	१००%	१००%	१०० %	स्था. तहको प्र तिवेदन, घोष णाको निर्णय
कृषि विकास क्षेत्र						
करेसाबारी स्थापना भएको घरपरिवार (जमिन नभए का परिवारको लागि स्थानीय बजारमा नियमित रुपमा ताजा तरकारी उपलब्ध हुने अवस्था रहेको हुनुपर्ने)	प्रतिशत	2081		>७०%	>८०%	बजार अनुगम न प्रतिवेदन
पर्याप्त पौष्टिक तत्व भएको अन्न, सागसब्जी, गेडागुडी, फलफुल तथा माछामासु लगायतका खानाको उपभोग सुनिश्चितता भएको	प्रतिशत	2081		>७०%	>८०%	नमूना घर प रिवार सर्वे क्षण प्रतिवे दन
स्थानीस्तरमा पाईने रैथाने बाली प्रवर्द्धन सम्बन्धी	प्रतिशत	2081		>७०%	>८०%	कृषि वि

सिंजा गाउपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

सचेतना / कार्यक्रममा सहभागि घरपरिवार						कास शाखाको प्रतिवेदन
प्रत्येक वडामा नमूना जैविक तरकारी फार्मको भए नभएको (जमिन नभएका वडामा उपभोगको सुनिश्चितता भएको हुनुपर्ने)		2081		भएको	भएको	कृषि विकास शाखाको प्रतिवेदन
जैवीक विषादी र प्राङ्गरिक मल प्रयोग गर्ने कृषक घरपरिवार	प्रतिशत	2081		>७०%	>८०%	कृषि विकास शाखाको प्रतिवेदन
खाद्य स्वच्छता र गुणस्तरको अनुगमन भएको	पटक	2081		>२	>३	अनुगमन प्रतिवेदन
बजारमा तरकारी तथा फलफूलको उपलब्धता र उपयोग गर्ने घरधुरी	प्रतिशत	2081		९०%	१०० %	कृषि विकास शाखाको प्रतिवेदन
पशुपन्छी विकास क्षेत्र						
व्यवस्थित पशुपन्छी पालन गर्ने कृषक घरपरिवार (उपभोगको सुनिश्चिता)	प्रतिशत	2081		>७०%	>८०%	कृषि तथा पशु सेवा शाखाको प्रतिवेदन
दुधजन्य पदार्थहरु (दूध, दही, पनीर, चीज), अण्डा मासुजन्य (माछा, मासु, पन्छी) नियमित उपभोग गर्ने घरपरिवार	प्रतिशत	2081		>८०%	>९५%	कृषि तथा पशु सेवा शाखाको प्रतिवेदन
दूध ९१ लि., मासु १४ के.जी, अण्डा १५० वटा प्रति व्यक्ति वार्षिक रुपमा उपलब्धता	प्रतिशत	2081		>८०%	>९५%	कृषि तथा पशु सेवा शाखाको प्रतिवेदन
महिला, बालबालिका क्षेत्र						
लैङ्गिक हिंसाका घटना दर्ता भएको संख्या (न्यायिक समिति, प्रहरी, एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्रमा दर्ता भएको)	संख्या	2081		<१५	<१०	न्यायिक समितिको प्रतिवेदन
छाउपडी हुँदा छुट्टै छाउगोठमा राख्ने घरधुरी	प्रतिशत	2081		०%	०%	स्था.तहको प्रतिवेदन
कमलरी राख्ने घरधुरी	प्रतिशत	2081	०	०%	०%	स्था.तहको प्रतिवेदन
बालविवाह अन्त्य भएको (प्रहरी प्रतिवेदन, वडा कार्यालय, न्यायिक समिति)	भए नभए को	2081	२ वटा वडा	भएको	भएको	प्रहरी प्रतिवेदन, वडा समितिको प्रतिवेदन
सुनौलाहजार दिनका घरपरिवारका सदस्यहरु (जस्तै सासुबुहारी, श्रीमान श्रीमती) बीच पोषण व्यवहार	भए/नभए को	2081		भएको	भएको	स्था.तहको वार्षिक प्रतिवेदन

गाउँ सिंजा गाउपालिका कार्यपालिकाको कार्यालय नराकोट, जुम्ला कर्णाली प्रदेश, नेपाल

	सम्बन्धी सवै वडामा अनुशिक्षण भए /नभएको						
	विद्यालय बाहिरका किशोर किशोरीहरुले पोषण र प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी अनुशिक्षण हरेक वडामा संचालन भएको	भए नभए को	2081		भएको	भएको	स्था. तहको बार्षिक प्रतिवेदन
	सडकमा आश्रित वालबालिका भए /नभएको		2081	०	नभएको	नभएको	खोजतलास केन्द्र, प्रहरी, बाल
	कानून विपरित श्रममा संलग्न बालवालिका भए/नभएको		2081	०	नभएको	नभएको	स्था.तहको प्रतिवेदन, बा.स. प्रतिवेदन
	हरेक स्थानीय तह र सवै वडा तहमा बालसंजाल गठन भएको		2081		भएको	भएको	स्थानीय तहको प्रतिवेदन
	स्वास्थ्य क्षेत्र						
	गर्भवति महिलाको कम्तिमा ४ पटक (गर्भवति भएको ४, ६, ८ र ९ महिनामा) पूर्व प्रसुति जाँच गरिएको	प्रतिशत	2081	८१.९	>९०%	>९५%	HMIS Report
	सुत्केरी भएपछि कम्तिमा ३ पटक (सुत्केरी भएको ठिक २४ घण्टा, ७२ घण्टा र ७ दिनमा) सुत्केरी महिला र शिशुको उत्तर प्रसुति जाँच गरिएको	प्रतिशत	2081	७२	>९०%	>९५%	HMIS Report
	गर्भवती महिलाले पूर्ण मात्रामा (पहिलो पटक गर्भवति हुँदा २ पटक दोस्रो पटक गर्भवति हुँदा १) टिडि खोप पाएको	प्रतिशत	2081	८४.४	>९०%	>९५%	HMIS Report
	गर्भवती महिलाले गर्भवति भएको चौथो महिनादेखि १८० दिनसम्म र सुत्केरी भएपश्चात ४५ दिन सम्म दिनको एक चक्किका दरले आइरन तथा फोलिक एसिड चक्कि खाएको	प्रतिशत	2081	८१.५	>९०%	>९५%	HMIS Report
	स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने महिलाको सङ्ख्या	प्रतिशत	2081	६२.७	>९०%	>९५%	HMIS Report
	घरमै सुत्केरी गराउने	प्रतिशत	2081	१	९०%	१००%	HMIS Report
	तालिम प्राप्त स्वास्थ्य कर्मीबाट Skill Birth Attendance सुत्केरी गराएको	प्रतिशत	2081	४१.९	>९०%	>९५%	HMIS Report
	६ महिनादेखि ५९ महिनाका बालबालिकाले भिटामिन 'ए पाएको	प्रतिशत	2081	२२९	>९०%	>९५%	HMIS Report
	१२ महिना देखि ५९ महिनाका बालबालिकाले जुकाको औषधी पाएको	प्रतिशत	2081	२५५९	>९०%	>९५%	HMIS Report
१०	विद्यालय बाहिर रहेका १० देखी १९ वर्षका किशोरीहरुले आइरन चक्की सेवन गरेको	प्रतिशत	2081	३४२	>९०%	>९५%	HMIS Report
११	२४ महिनासम्मका बालबालिकाहरुले नियमित बृद्धि	प्रतिशत	2081	२०.५	>९०%	>९५%	HMIS

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

	अनुगमन गरेको (जन्मिएको पहिलो महिना देखिनै हरेक महिनामा एकपटक गरी २४ पटक)						Report
१२	शिशु जन्मे देखि ६ महिनासम्म पुर्ण स्तनपान गराएको	प्रतिशत	2081	८६.२	>८०%	>९०%	HMIS Report
१३	बच्चा ६ महिना भएपछि स्तनपानका साथै सहि समयमा थप खानाको सुरुवात गरेको (मातृशिशु तथा बाल्यकालीन पोषणको मापदण्ड अनुसार)	प्रतिशत	2081	१८५.४	>८०%	९०%	HMIS Report
१४	दुई वर्ष मुनिका बालबालिकामा कम तौल भएकाहरु (Under weight)	प्रतिशत	2081	४.५	<५%	<५%	HMIS Report
१५	मध्यम शीघ्र कुपोषण (MAM Case) पहिचान भएकाहरु मध्ये पोषण परामर्श दिईएकाहरु	प्रतिशत	2081	१००	१००%	१००%	HMIS Report
१६	कडा शीध्र कुपोषण (SAM Case) पहिचान भएकाहरु मध्ये उपचार पाउने	प्रतिशत	2081	१००	१००%	१००%	HMIS Report
१७	कम तौलका शिशु जन्मिएका	प्रतिशत	2081		<५%	<५%	HMIS Report
१८	आयोडिनयुक्त नुन खाने घरधुरी	प्रतिशत	2081	१००	१००%	१००%	HMIS Report
१९	पुर्ण खोपयुक्त स्थानीय तह (१२ देखि २३ महिनाको बालबालिकाले पूर्ण खोप पाएको हुने) घोषणा भईसकेको	भएको नभएका	2081		भएको	भएको	HMIS Report
२०	बालबालिकाहरुलाई झाडा पखाला लागेको बेला तोकिएको मात्रा पुरा गरी जिंक चक्की र पुर्नजलीय झोल खुवाउने गरेको	प्रतिशत	2081	१००	१००%	१००%	HMIS Report
२१	हरेक स्वास्थ्य संस्था पोषणमैत्री घोषणा भएको	भएको नभएको	2081		भएको	भएको	HMIS Report
२२	हरेक स्थानीय तहमा कम्तिमा ओटिसी /आईटिसी /एन.आर.एच. भएका	वटा	2081	६	१वटा	१वटा	HMIS Report

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

१८. पोषणको क्षेत्रमा कार्यरत गैह्र सरकारीको संस्था तथा सम्पर्क व्यक्तिको विवरण :

सि.न.	गैह्र सरकारी संस्थाको नाम	कार्यरत वडा	कर्मचारी को नामथर
१	पेस नेपाल	१ देखि ६	उषा ज्ञवाली
२	एम.डि.आइ.	१ देखि ६	सपना सेजुवाल

१९. स्थानीय जनप्रतिनिधिहरुको विवरण ।

नाम थर	पद	फोन नं.
पूर्ण प्रसाद धिताल	गा.पा. अध्यक्ष	९८५८३२०५७०
सितली रोकाया	गा.पा. उपाध्यक्ष	९८६७०६२३३४
हरिनन्द आचार्य	१ नं.वडा अध्यक्ष	९८६८३५९८९१
तिर्थ वड	२ नं.वडा अध्यक्ष	९८४८३०७६७१
सुरथ बहादुर रावत	३ नं.वडा अध्यक्ष	९८६६१७७६२५
रन्जित बुढा	४ नं.वडा अध्यक्ष	९८६४३५९२४५
कृष्ण बहादुर रोकाया	५ नं.वडा अध्यक्ष	९७४९९६८२१२
लाल बहादुर बुढा	६ नं.वडा अध्यक्ष	९८५८३२०३०३

२०. पोषण मैत्री स्वास्थ्य संस्था घोषणाको लागि छनौट भएका स्वास्थ्य संस्थाको परिचय

क्र.सं.	वडा नं.	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुखको नाम	फोन नं.
१	१	स्वास्थ्य चौकी धाँपा	मिन प्रसाद तिवारी	९८४८४३०२०१
२	२	आधारभूत स्वास्थ्य चौकी विष्टबाडा	कर्ण प्रसाद सिमखाडे	९८४८३१२३०४
३	३	स्वास्थ्य चौकी नराकोट	जगत जि.सी.	९८५११०१६७३
४	४	आधारभूत स्वास्थ्य चौकी देविडाँडा	मिन बहादुर बुढा	९८५११९१५०६
५	५	स्वास्थ्य चौकी शनिगाउँ	रमेश रावत	९८४९३५६२००
६	६	आधारभूत स्वास्थ्य चौकी दाँत	पृर्थी रावत	९८४८३२६६२७

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

२१. पोषण मैत्री नमूनाको लागि छनौट भएका वडाहरुको परिचय

सिंजा गाउँपालिकाका अन्तर्गत पोषण मैत्री नमूनाको लागि क्रमशः सबै वडाहरुलाई निश्चित स्वास्थ्यका सूचकहरुलाई आधारमानी छनौट गर्ने योजना भएको छ । हाल आ.व. २०८०/०८१ मा वडा नं १ देखि ४ सम्मका वडाहरुलाई पोषण मैत्री नमूनाको लागि छनौट गरिएको छ । ती वडा हरुको परिचय यस प्रकार रहेको छ ।

वडा नं. १ . साविकको धाँपा गा.वि.स. अन्तर्गत रहेका ६ वटा गाउँ/टोलहरु रहेका छन, प्याकुरेबाङ्ा, थारीवाडा, डिग्रा, काँटै, जाँच र धाँपा, उक्त ६ वटा गाउँहरुमध्ये ५ वटा गाउँ हिमा/सिंजा नदिको पश्चिमपट्टि र १ वटा गाउँ धाँपा हिमा नदिको पूर्वपट्टि रहेको छ र विचमा हिमा र आसपासमा खेतियोग्य जमिन रहेको छ । यस वडामा क्षेत्री ब्रामण र दलित समुदायका मानिसको बसोबास रहेको छ ।

वडा नं. २. साविकको धाँपा गा.वि.स. अन्तर्गत रहेका ५ वटा गाउँ/टोलहरु रहेका छन, घोडेङ्गा, विष्टबाँडा, रनुखाना, अगस्तिबाडा र चुलेलगाउँ, उक्त ५ वडा गाउँहरु हिमा नदिको पश्चिम पट्टि रहेका छन । यस वडामा क्षेत्री ब्रामण र दलित समुदायका मानिसको बसोबास रहेको छ ।

वडा नं. ३. सविकको नराकोट गा.वि.स. अन्तर्गत रहेका ४ वटा गाउँ र शनिगाउँ गा.वि.स. अन्तर्गत वडा नं १ धिताललिही लाई समेटेर ५ गाउँ/टोलहरु रहेका छन, माथिगोठी, पिङ्गी, नराकोट, फार्सेबाडा र धिताललिही रहेका छन, यस वडामा क्षेत्री ब्रामण र दलित समुदायका मानिसको बसोबास रहेको छ ।

वडा नं. ४. सविकको नराकोट गा.वि.स. अन्तर्गत रहेका ६ वटा ५ गाउँ/टोलहरु रहेका छन, बारे, तलिगोठी, तलिबाओ, माथिबाओ, गाडाँपानी र भुली रहेका छन, यस वडामा क्षेत्री समुदायका मानिसको बसोबास रहेको छ ।

वडा नं. ५ साविकको शनिगाउँ गा.वि.स. अन्तर्गत रहेका ३ वटा गाउँ/टोल हरको छन, गोराँ, शनिगाउँ, फुग्र रहेका छन, यस वडामा क्षेत्री समुदायका मानिसको बसोबास रहेको छ ।

वडा नं. ६ साविकको शनिगाउँ गा.वि.स. अन्तर्गत रहेका ४ वटा गाउँ/टोल हरको छन, काडाँगाउँ, रुगा, भाडगाउँ र जोडुलाई रहेका छन, यस वडामा क्षेत्री समुदायका मानिसको बसोबास रहेको छ

२२. पोषण मैत्री नमूना वडाको लागि छनौट भएका टोल तथा वडाको कार्ययोजना ।

पोषण मैत्री नमूना वडाको लागि तपसिलका सूचकहरु पुरागर्ने गरि कार्ययोजना तयार गरिएको छ ।

सिंजा गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय ...कोट, जुम्ला कर्णाली प्रदेश, नेपाल

पोषण मैत्री स्वास्थ्य संस्थाका सूचकहरु

सूचक नं.	सूचकहरु	अवस्था	अंक
१.	गर्भवती महिलाले कम्तिमा ८ पटक पुर्व प्रसुती जाँच गरेको प्रतिशत	> ९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
२.	गर्भवती महिलाले कम्तिमा ३ पटक उत्तर प्रसुती जाँच गरेका	> ९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
३	गर्भवती महिलाले गर्भ अवधिभर १८० चकी आईरन फोलिक एसिड चक्कि खाएको प्रतिशत	> ९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
४.	स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराएका महिलाहरुको प्रतिशत	> ९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
५.	स्वास्थ्य संस्थामा जन्म भएका बालबालिकाका मध्ये जन्मेको १ घण्टाभित्र स्तनपान सुरुवात गर्ने शिशुको प्रतिशत	> ९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
६.	६ देखि ५९ महिनाका बालबालिकाले वर्षमा दुई पटक भिटामिन ए क्याप्सुल पाएको प्रतिशत	> ९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
७	१२ देखि ५९ महिनाका बालबालिकाहरुले वर्षमा दुई पटक जुकाको औषधी पाएको प्रतिशत	> ९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
८.	२४ महिना सम्मका बालबालिकाले नियमति वृद्धि अनुगमन गरेको औषत पटक	> १८	१
		१५-१८	०.५
		<१८	०
९.	वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता भएका बालबालिका मध्ये जन्मे देखि ६ महिनासम्म पूर्ण स्तनपान गराएको प्रतिशत	> ९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०

२३. अनुसूचीहरु।

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

२४. पोषण सुधारका लागि सामुहिक प्रतिवद्धता पत्र ।

प्रतिवद्धता पत्र

मिति २०८० चैत ६ गते

सिंजा गाउँपालिकामा पालिका स्तरीयपोषणमैत्री स्थानीय शासन घोषणाका लागि हामी गाउपालिकाका जन प्रतिनिधी र सरोकारवाला हामी सबै तपशिलका कार्यहरु पुरा गर्न प्रतिवद्धता जाहेर गर्दछौ।

तपशिल

- स्थानीय तहमा रहेका स्वास्थ्य संस्थालाईOTC स्थापना तथा अपुग सामग्री व्यवस्थापन गर्न।
- पोषणमैत्री सप्ताह कार्यक्रम सचालन गर्न स्वास्थ्यकर्मी, महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका परिचालन गर्न ।
- बालबालिकाको नियमित तौल वृद्धी अनुगमन २ दिन स्वास्थ्य संस्था ३दिन घरमा गर्न ।
- कुपोषित बच्चा पहिचान गरि निम्न आयस्रोत भएका परिवारमा पोषण प्याकेज उपलब्ध गराउन र उक्त घरमा फरक रङ्गका झण्डा उपलब्ध गराउन।
- पालिकास्तरीय बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम अन्तरगतका कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी ढगले अगाडी बढाउन ।
- गाउँपालिकामा पोषण पर्दशनी जस्ता विभिन्न पोषण अभिवृद्दीका कार्यक्रम सचालन गर्न।
- पालिकास्तरीय सुपोषित बालबालिका सम्मान कार्यक्रम आयोजना गर्न।
- कुपोषित बालबालिका मुक्त गाउँपालिका बनाई पोषणमैत्रि स्वास्थ्य संस्था घोषणा गर्न पहल गर्न ।
- शिक्षा,स्वास्थ्य,पोषण,कृषि,पशु सबै क्षेत्रको पहलमा पोषणमैत्री स्थानीय शासन घोषणा गर्नको लागि सूचक पुरा गर्न पहल गर्न।
- स्वास्थ्यकर्मी तथा महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकालाई पोषण प्याकेज सम्बन्धि क्षमता अभिवृद्धि तालिम सचालन गर्न।

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नराकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

२५. सन्दर्भ सामाग्री

- ✓ पोषणमैत्री स्थानीय शासन कार्यविधि, २०७९
- ✓ पोषणमैत्री स्वास्थ्य संस्था कार्यविधि, २०८०
- ✓ सिंजा गाउँपालिका पोषणमैत्री स्थानीय शासन कार्यविधि, २०८१